

تحلیل خطر لرزه‌ای برای منطقه حرم مطهر امام رضا (ع)

حسان صالحی^{1*}، مهدی مطهر²

1- کارشناسی ارشد مهندسی زلزله، دپارتمان مهندسی عمران، دانشگاه کردستان، سندج، ایران

Hesson.Salehi@gmail.com

2- کارشناسی ارشد مهندسی زلزله، دپارتمان مهندسی عمران، دانشگاه کردستان، سندج، ایران

Cm.Motahar@gmail.com

چکیده

هدف از انجام این تحقیق، تحلیل خطر لرزه‌ای برای سطوح خطر مختلف در حریم حرم مطهر امام رضا (ع) است. از آنجا که ساخت و سازهای حریم حرم مطهر امام رضا (ع) طول عمری بیش از 50 سال دارند و برخی از بنایا نیز از ارزش و اهمیت تاریخی و مذهبی برخوردارند، بمنظور طراحی مناسب و بهسازی لرزه‌ای ابینیه قدمی و با ارزش، تحلیل خطر لرزه‌ای منطقه با توجه به آخرین کاتالوگ‌های لرزه‌ای منطقه از اهمیت بالایی برخوردار است. از این رو با استفاده از منابع مختلف، کاتالوگ داده‌های لرزه خیزی تا شعاع 150 کیلومتر منطقه جمع آوری و سپس پارامترهای لرزه خیزی توسط روش کیکو محاسبه شد. در ادامه، گسل‌های گستره‌ی طرح شناسایی و مدل سازی شد و به کمک رابطه کاهنده مناسب، منحنی احتمال فراگذشت سالیانه برای منطقه و مقادیر شتاب در سطوح مختلف خطر بدست آمد، نتایج بدست آمده براساس آخرین کاتالوگ‌های زمین لرزه‌ها نشان می‌دهد که مقادیر آیین نامه استاندارد 2800 ایران همچنان برای شهر مشهد مناسب می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: تحلیل خطر لرزه‌ای، پارامترهای لرزه خیزی، شتاب افقی، مشهد، حرم مطهر

1- مقدمه

فلات ایران از نظر زمین ساختی یکی از فعال ترین مناطق جهان و به عنوان بخشی از کمربند کوهزایی آلپ-هیمالیا همواره لرزه خیزی با لایی در طول تاریخ داشته است؛ به گونه‌ای که بخش‌های مختلف کشور از جمله کپه داغ در شمال خاور ایران توسط زمین لرزه‌های ویرانگر متعددی پیوسته تخریب شده است و این پدیده طبیعی، به عنوان مهمترین بلای طبیعی کشور، تلفات و خسارات سنگینی را به بار آورده است.

عامل فراوانی زمین لرزه‌ها در ایران، بازشگی دریای سرخ و حرکت صفحه آفریقا - عربستان در راستای شمال و یا شمال - شمال خاوری و همچنین حرکت صفحه هند در راستای شمال - شمال باختیری است [1]. مطالعات انجام شده نیز نشان دهنده کوتاه شدگی فلات ایران بین دو فلات عربستان و اوراسیا است.

زلزله مهمترین خطر طبیعی در ایران است. بنابراین، ضروری به نظر می‌رسد در احداث و یا بهسازی سازه‌ها خطر زلزله برآورد شود. با توجه به اینکه مشهد مقدس، یکی از کلان شهرهای ایران، علاوه بر ازدیاد تراکم جمعیت ساکن و زائرین چند میلیونی، با بافت فرسوده